

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Asmundminde Udflytter- og basisbørnehave.

2023



Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan



"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Kommunikation og Sprog:

Vi har haft fokus på læringsmiljøet i garderoben. Vi har bl.a. ageret sprog buddies to og to, og har brugt sprogschema "JEG SKAL ØVE MIG PÅ..." til målsætning og evaluering. Sprog buddies blev oprettet i forbindelse med implementering af UGLE (Hold udkig – Giv tid – Lyt).

Natur, udeliv og science:

Deltagelse i København kommunes 2,5-årige naturprojekt "Tidlig naturfaglig nysgerrighed", som bl.a. har til formål at skabe bedre forudsætninger, for at støtte børn i udsatte positioner, i deres interesse og erfaringer med natur og science.

I foråret 2022 startede vi på første ud af tre "loops". Personalet deltager i kurser, modtager vejledning enkelte dage i børnehaven, og der har været afholdt nogle oplæg i opsamlingen. Vores tilknyttede naturvejleder fra projektet har været på flere besøg i børnehaven, både for at give inspiration og løbende evaluere på projektet i samarbejde med os. Vi har haft fokus på "krible krable" og har derudover også lånt kælemus i et par måneder.

Figur 1 Kælemus

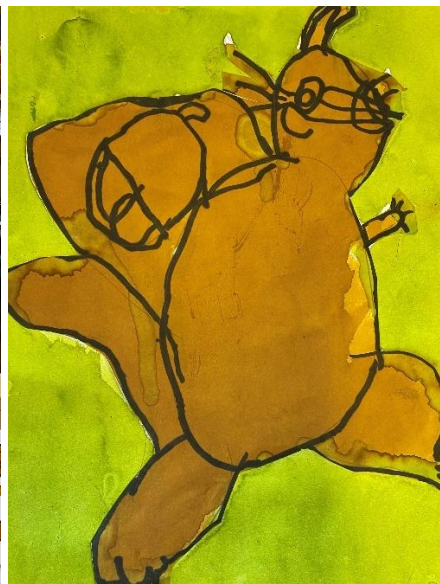
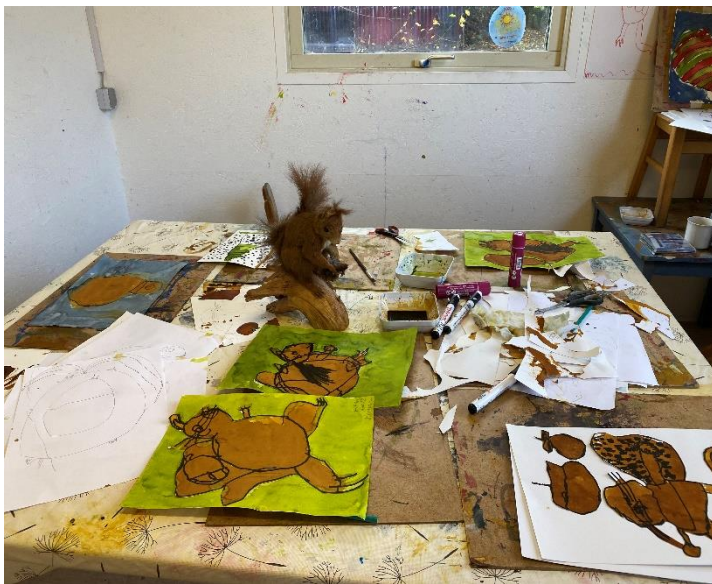


Figur 2 Mindmap - Mus

Kultur, æstetik og fællesskab

I efteråret 2022 havde vi 2-3 gange om ugen besøg af en kunstner. Hendes huskunstnerforløb strakte sig over 6 måneder. Hun havde børnene med i værkstedet i mindre aldersopdelte grupper (til tider i spise-grupper). Pædagogerne var med ind over, og skulle bl.a. fortælle historier der omhandlede dyr. Børnene lavede kunst inspireret af historierne, og af krible krable og naturtemaet i forlængelse af vores deltagelse i naturprojektet. Projektet mundede ud i en fernisering på det lokale bibliotek.

Et af vores fokuspunkter i huskunstnerforløbet, ud over at børnene skulle introduceres til forskellige udtryk og teknikker, var at børn i udsatte positioner skulle indgå i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber.



Organisering og indretning af det pædagogiske læringsmiljø

Vi har haft-, og vil fortsat have, fokus på organiseringen af hverdagen i børnehaven, samt på de voksnes placeringer og roller i huset og på legepladsen. Vi laver aktiviteter i de aldersopdelte grupper: Miniklubben, Superheltene og Storegruppen. Derudover er der også aktiviteter i spisegrupperne på tværs af alder, men det kan også være i mindre grupper sammensat ud fra legerelationer og/eller udviklingstrin. Vi bruger vores whiteboards i gangen til at få et overblik over planlagte aktiviteter, brug af lokaler, hvilke voksne er ansvarlige for aktiviteten, og hvem der er flyver i nærheden af aktiviteten.

Vi har særligt haft fokus på de tidsrum, hvor der ikke er gruppeaktiviteter, hvor der kan være børn, som har brug for støtte til at komme ind i en leg. I dette tidsrum, hvor dagens første aktiviteter ophører, er vi begyndt at sætte overgangsaktiviteter i gang, som børnene kan indgå i, hvis de ikke på egen vis indtræder

i en legerelation eller aktivitet. Disse overgangsaktiviteter kan finde sted forskellige steder på matriklen, og det er flyveren, der opsøger og hjælper eventuelle børn, som måtte have brug for støtte, ind i de aktuelle overgangsaktiviteter.

Vi har ydermere haft fokus på at tydeliggøre hvilke lege, der kan leges på bestemte områder af legepladsen, og har fordelt ansvaret for nogle legeområder imellem os. Fx ansvar for rekvisitter og igangsættelse af lege på sørøverskibet, køkken/bagerleg ved legehuse bag ved bålpladsen, bevægelseslege uden for pudrummet med store madrasser og andre rekvisitter, der tages frem.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi drøfter og evaluerer vores pædagogiske praksis, samt planlægger og evaluerer på fælles aktiviteter, på vores p-møder ca. hver 14.dag. Gruppeaktiviteterne planlægger og evaluerer vi i aktivitetsgrupperne (aldersopdelte grupper) og på de månedlige spisegruppemøder.

Vi benytter os af sprog vurderinger og TOPI og udarbejder handleplaner på børn på basispladser, opdateres mindst hvert halve år.

Til udvalgte aktiviteter og evalueringer bruger vi SMTTE-model. Vi bruger praksisfortællinger og observationer i forbindelse med evalueringer.

Derudover bruger vi vores eksterne supervisor til faglig sparring ift. vores pædagogiske praksis og evaluering deraf.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

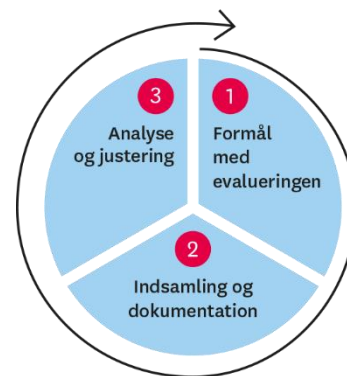
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har løbende drøftet og evalueret læreplanstemaerne, vores daglige rutiner og pædagogiske praksis på personalemøderne og evalueret igen på vores p-dag.

Vi har gennemført en evaluering af kunstforløbet med den tilknyttede kunstner:

Vi valgte primært at evaluere på projektet gennem diskussion/meningsudveksling på et personalemøde. Vi kom frem til at projektet altovervejende var en succes, og at alle børn var med i de kreative processer alt efter opmærksomhedsniveau. Dette var sikret ved, at de aldersopdelte grupper på skift blev præsenteret for de forskellige emner f.eks. Fugle, edderkopper af ler, spindelvæv af garn, bøger, etc. som kunstneren introducerede. Hver gruppe havde 1- 2 pædagoger tilknyttet, hvis ansvar var at hjælpe, motivere og have blik for og guide de børn, som ikke umiddelbart meldte sig selv eller direkte havde modstand på at deltage. Vi kunne på bagkant dog også erfare at kunstneren i perioder/situationer havde svære kår, da pædagogerne enkelte gange måtte prioritere mellem forskellige børn i udsatte positioner, hvorved disse skulle guides ind i en alternativ aktivitet/leg. Nogle emner /aktiviteter måtte også korrigeres undervejs, da det enten var for komplekst eller udfordrende f.eks. en stor fælles labyrint lavet af individuelt malede brosten. Projektet forløb over 6 måneder.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



"Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Som en del af kunstprojektet med vores huskunstner foregik størstedelen af aktiviteterne i værkstedet. Vi oplevede, at mange af børnene var nysgerrige og opsøgte aktiviteterne med huskunstneren, men det blev også tydeligt for det pædagogiske personale, at der var nogle børn der fravalgte og havde modstand på at deltage.

Vi blev nysgerrige på hvorfor disse børn ikke var motiveret for at deltage, og hvad vi kunne gøre for at inddrage dem i projektet.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi gjorde os nogle observationer på hvilke børn, der deltog i projektet. Vi observerede hvilke aktiviteter og børneinitierede lege de tilvalgte frem for projektet. Vi observerede på, om deltagelsen var anderledes de gange projektet foregik udendørs i stedet for inde på værkstedet.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Evalueringen bidrog til, at vi fik syn for at disse børn tilvalgte andre aktiviteter end kunstprojektet. De søgte altså aktiviteter de i forvejen var bekendte med. De gange kunstprojektet foregik udenfor, udviste de en større nysgerrighed for projektet, og det blev en mulighed for dem at gå til og fra den igangværende kunstaktivitet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Under vores evaluering kom vi frem til følgende tiltag og ændringer, som vi fremadrettet vil være opmærksomme på:

- At gøre kunstaktiviteten mere genkendelig for de børn, som er usikre på det "nye".
- At inddrage udearealet mere, så de børn, der har svært ved at være inde i små rum som værkstedet, vil have mere motivation for at deltage. Samtidig vil nogle børn også have mulighed for at indlægge små selvvalgte pause ved at kunne trække sig for at komme tilbage til den igangværende kunstaktivitet.

Dertil har vi drøftet hvilke fordele, der kan være ved at arbejde med et fælles produkt frem for et individuelt, hvor der kan være en præstationsproblematik.

Inddragelse af forældrebestyrelsen



"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Bestyrelsen har løbende været aktiv deltager i dialogen om arbejdet med læreplanstemaerne.

Forældrebestyrelsen medvirker til at forberede forældremøder, generelle og specifikke emner som diskuteres på forældremøderne. Disse diskussioner kan medføre ændringer i praksis.

Det fremadrettede arbejde



”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Organisering af hverdagen på Asmundsminde:

Vi skal fortsat have fokus på, hvordan vi hjælper de børn, der har brug for det, ind i et fællesskab i de tidsrum, hvor der ikke er planlagt aktiviteter. Vi skal have fokus på – og fortsat systematisk evaluere på vores organisering og planlægning af hverdagen, dermed også vores fordeling og placeringer på legepladsen og i huset, særligt efter frokost.

Vi skal optimere vores uderum og oprette nye legezoner. Herunder tydeliggørelse og optimering af legezonerne og ansvarsfordeling ift. rekvisitter og opstart af lege.

Kommunikation og sprog:

Vi vil fortsat arbejde med det sproglige læringsmiljø, med særligt fokus på frokostmåltidet. Frokostmåltidet skal foregå i små grupper (opdelte borde), med særligt fokus på at understøtte børnenes sproglige udvikling. Vi arbejder fortsat med UGLE strategien og sprog buddies.

Vi skal fortsat arbejde med emnerne natur, udeliv og science med inddragelse af vores erfaringer- og fortsatte deltagelse i naturprojektet ”Tidlig naturfaglig nysgerrighed”. Heri en særlig indsats på at inddrage og styrke børn i udsatte positioner.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil fortsat tage de forskellige læreplanstemaer op på personalemøderne og udvælge hvilke, vi vil evaluere, og fortsat involvere forældrebestyrelsen i arbejdet.

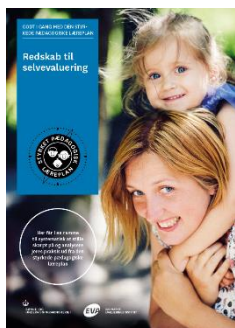
Vi evaluerer i dagligdagen, på personale- og ledermøder (ca. hver 14.dag) samt på spisegruppemøder (ca. 1-2 gange i kvartalet). Her drøfter vi bl.a. problemstillinger der kan omhandle børn eller vores pædagogiske praksis. Vi har til mål at blive bedre til at sætte deadlines for indsamling af dokumentation og data til en evalueringsanalyse og vil afprøve "Skema til handling" som et evalueringsredskab.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Ved at sammenholde den eksisterende læreplan med denne evaluering og ved at hver pædagog individuelt gennemgår denne læreplan med praksis for øje. Altså, gør vi fortsat det der står og hvad skal rettes/justeres/slettes/udbydes. De individuelle kommentarer og input gennemgås på førstkommende pædagogiske dag.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.



Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC